

Література.

1. Гордієнко С.Г. Пізнання сфери захисту інтелектуальної власності в Україні: методологічні проблеми: [монографія] / С.Г. Гордієнко. - К. Видавничий дім "Скіф", КНТ, 2008. - 140 с.
2. Накісько О.В. Варіанти формування ефективних напрямів активізації інноваційної діяльності / О.В. Накісько // Матеріали науково-практичної Інтернет-конференції «Ринкова трансформація економіки: стан, проблеми, перспективи». – Харків: – ХНТУСГ. – 2011. – С. 50 – 53.
3. Шишка Р.Б. Охорона права інтелектуальної власності: авторсько-правовий аспект: [монографія] / Б.Р. Шишка. – Х.: Вид-во ХНУВС. – 2002. – 368 с.
4. Біла книга. Інтелектуальна власність в інноваційній економіці України / [Г.О. Андрощук, О.В. Дем'яненко, І.Б. Жилаєв, та ін.] / упоряд. С.В. Таран. – К: Парламентське вид-во, 2008. – р. – 448 с.
5. Національна інноваційна система: зарубіжний досвід, стан в Україні: аналітичні матеріали до парламентських слухань / Гесць В.М., Федулова Л.І., Бажал Ю.М., Рудченко О.Ю., Осецький В.А.; В.М. Гесць (ред.), Л.І. Федулова (ред.). – К.: Інститут економіки і прогнозування НАН України, 2007. – 184 с.

СТАН МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ В АГРАРНОМУ ВИРОБНИЦТВІ

НАУМЕНКО І.В., К.Е.Н., АСИСТЕНТ,

МАНДИЧ О.В., К.Е.Н., ДОЦЕНТ,

***ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА ІМЕНІ ПЕТРА ВАСИЛЕНКА***

Формування матеріально-технічної бази сільського господарства відбувається відповідно до сучасних існуючих світових стандартів, підвищення фондозабезпеченості галузі, розширеного відтворення основного капіталу, що, свою чергу, потребує значних вкладень та інвестицій, які можна забезпечити наступними шляхами. По-перше, це пільгове довгострокове державне кредитування, за низькими відсотками придбання сільськогосподарського обладнання та техніки, оновлення тваринницьких комплексів, формування продуктивного основного стада (у тваринництві) та багаторічних насаджень (у рослинництві). По-друге, до зазначеного можна віднести безвідсоткове

державне кредитування екологічно чистого виробництва продукції сільського господарства та впровадження новітніх інноваційних технологій. По-третє, стимулювання створення різних форм агропромислових об'єднань, спільних підприємств при об'єднанні капіталу вітчизняних агроформувань та капіталу іноземних компаній, а також розвитку на цивілізованих умовах ринку лізингу.

Зміна форм власності, реструктуризація більшості підприємств, формування складних ринкових структур впливає на обґрунтування інноваційно-інвестиційної стратегії технічного оновлення сільськогосподарських та агротехсервісних підприємств [5]. Сільськогосподарські підприємства, машинно-технологічні станції, агротехнічні та підприємства, пов'язані із сільськогосподарським машинобудуванням, утворюють єдину систему аграрного виробництва від взаємоузгодженості дій яких забезпечується адаптивність системи.

Інвестиційні процеси в аграрній сфері здійснюються на відповідних методологічних засадах та включають розроблення й виконання комплексних програм розвитку сільського господарства, системний підхід до встановлення потреб в інвестиційно-фінансових ресурсах, визначення способів ресурсного оновлення матеріально-технічної бази. Можливість одержання господарюючими суб'єктами в перспективі певного прибутку залежить від обсягу залучених на умовах партнерства інвестицій, насамперед вкладень власного капіталу, а також рівня економічної ефективності та строків використання інвестицій. Відповідно забезпечується гарантованість окупності інвестиційних ресурсів. Обсяг власного капіталу та прибутковість його функціонування окреслюються в ключову ознаку фінансової стійкості підприємств аграрного сектору, а також інвестиційної привабливості галузі для зовнішніх інвесторів. За умови реінвестування прибутку в ефективно діючий об'єкт обсяг капіталу зростатиме на засадах самофінансування інвестиційної діяльності.

Інвестиційна привабливість галузей аграрного виробництва як правило визначається потенційними можливостями економічних суб'єктів щодо самофінансування інвестиційної діяльності, спрямованої на оновлення та укріплення власної матеріально-технічної бази. Згідно з цим в системі розподільчих відносин виділяють два джерела інвестиційних ресурсів – внутрішні, обсяг яких вельми обмежений, та зовнішні, пошук і залучення яких стає завданням інвестиційного розвитку сільського господарства.

Організаційно-економічний механізм формування інвестиційної

політики держави включає поєднання механізмів розвитку інвестиційного потенціалу галузей і агропромислового виробництва загалом. Україна потенційно приваблива для інвестування багатьох сфер національної економіки. Для сільського господарства інвестиції стають передумовою ефективної діяльності, забезпечення економічної, в т.ч. продовольчої незалежності країни. Варто зазначити, що обсяги інвестування аграрної сфери економіки України на початок 2012 р. досягли 48,6 млрд. грн., у т.ч. 16,1 млрд. грн. у сільське господарство та 32,5 млрд. грн. у харчову промисловість країни.

На початок 2011 року капітальні інвестиції у сільське господарство за даними Держкомстату України становили 17981 млн. грн. у фактичних цінах, що на 48,7 % більше, ніж за аналогічний період попереднього року. Водночас 70 % загального обсягу інвестицій в основний капітал здійснено за рахунок власних коштів сільськогосподарських виробників. Проте за 2012 рік обсяги інвестицій у сільське господарство скоротилися до 15796 млн. грн., але за останні чотири роки спостерігається відносно стійка позитивна динаміка росту обсягів інвестування аграрного сектору економіки України. Частка капітальних інвестицій в сільське господарство становить 6,8 % від загального обсягу капітальних інвестицій в економіку країни [4].

Результатом процесів інвестування в основний капітал аграрних підприємств України є динаміка введення в експлуатацію об'єктів основних виробничих засобів сільськогосподарського призначення та потужностей переробної галузі АПК. За період 2000–2013 рр. введено в дію тваринницьких приміщень для великої рогатої худоби на 23,3 тис. скотомісць, що приблизно в 4 рази перевищує рівень 2000 р., для свиней – 15,1 тис., порівняно із 5,3 тис., введеними у 2000 р. Проте природні особливості й специфіка аграрного виробництва вимагають виваженої, аргументованої й дієвої державної політики фінансової підтримки галузевих складників та конкретних агроформувань.

Література.

1. World Development Indicators: Agricultural inputs [Електронний ресурс] - Режим доступу: <http://wdi.worldbank.org/table/3.2#>

2. Agriculture value added per worker (constant 2005 US\$) [Електронний ресурс] - Режим доступу: <http://data.worldbank.org/indicator/EA.PR.D.AGRI.KD>

3. Eurostat - Data Explorer [Електронний ресурс] - Режим доступу: <http://appsso.eurostat.ec.europa.eu/nui/submitViewTableAction.do>

4. Горкавий В.К. Використання статистичних методів в маркетингових дослідженнях / В.К. Горкавий, О.В. Іващенко // Економіка АПК. – 2008. – № 7 (165). – С. 105-111.

5. Іващенко О.В. Економічна сутність категорії «ринок» / О.В. Іващенко // Вісник ХНАУ. Серія «Економіка і природокористування». Випуск 5. – Х:ХНАУ, 2007. – С. 161-165.

ІННОВАЦІЙНІ ПЕРЕТВОРЕННЯ В ОРГАНІЗАЦІЇ ЗРОШЕННЯ

***НЕЧИПОРЕНКО О.М., К.Е.Н., ДОЦЕНТ,
ПРОВІДНИЙ НАУКОВИЙ СПІВРОБІТНИК НАЦІОНАЛЬНИЙ
НАУКОВИЙ ЦЕНТР "ІНСТИТУТ АГРАРНОЇ ЕКОНОМІКИ"***

В умовах зростання активності кліматичних посух, продовольча безпека і стійка конкурентоспроможність України на світовому ринку зерна, неможливі без масштабного відновлення зрошувального землеробства та підвищення ефективності використання меліорованих земель на всеохоплюючій інноваційній основі.

В результаті проведеного реформування агропромислових підприємств які користувалися зрошувальними системами, а таких в Україні, на початок 1999 року, налічувалося 2806 і з них 76% були колективними, кількість нових власників і користувачів поливними ділянками перевищила 190 тисяч [1]. При цьому виділення земельних паїв в натурі (на місцевості), середній розмір яких склав 13 га, створило в подальшому значні проблеми. Недотримання вимог статті 26 Земельного кодексу України, щодо спільного, на підставі угоди, використання меліорованих ділянок призвело до подрібнення технологічних масивів, що негативно вплинуло на функціонування зрошувальних систем [2].

Як показали дослідження, загальна площа фактично зрошуваних земель, за роки незалежності, зменшилася в Україні вчетверо. Так, в 2015 році фактично политими було лише близько 473 тис. га, з яких майже 13% зволожувалось, активно впроваджуваним, інноваційним краплинним способом. Необхідно відмітити, що майже третина зрошуваних площ знаходиться в приватній власності та біля 70% - в оренді. Ефективність вирощування